

Årsrapport

HOVEDREDNINGSSENTRALEN

2019

Innhold

I.	Leders beretning	1
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
	Nøkkeltall (alle beløp i 1000 kr)	8
	Nøkkeltall fra hendelser	8
	Andre volumtall	8
III.	Årets aktiviteter og resultater	9
	Hovedmål 1 – Bedre ledelse og styrket ledelseskultur	9
	Oppgave 1: Samarbeid mellom sentralene	9
	Formål/hensikt	9
	Rapportering på resultat	9
	Hovedmål 2 – Styrket samhandling i beredskap og krisehåndtering	10
	Statistikk over registrerte hendelser	10
	Overordnet oversikt	10
	Overordnet vurdering av effekt av gjennomføring og deltakelse på øvelser	12
	Redningskonferansen 2019	13
	Viktige samvirkearenaer i 2019	13
	Erfaringene etter Viking Sky	15
	Hovedredningsentralens langsiktige samvirkearbeid	18
	SAR-rapport	18
	AiSAR (Artificial Intelligence for Search and Rescue)	19
	ARCSAR	20
	ACOPE	20
	RADSAR	21
	Oppgave 6: Føre tilsyn med LRS	22
	Formål/hensikt	22
	Rapportering på resultat	22
	Oppgave 7: Bistå i forberedelsene til innføring av nye redningshelikoptre	24
	Formål/hensikt	24
	Rapportering på resultat	24
	Status oppdragsbrev nr 1/2019 – Nasjonalt tilsyn med HRS ift luftredningstjeneste	26

Oppgave 9 – Oppfølging av internasjonale avtaler _____	26
Rapportering på resultat _____	26
IV. Styring og kontroll i virksomheten _____	28
Styring og kontroll i HRS _____	28
Rapportering på resultat _____	28
Status i arbeidet med oppfølging av regelverket knyttet til personopplysningsloven _____	29
Rapportering på resultat _____	29
Oppgave 10: Oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen _____	29
Rapportering på resultat _____	29
Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen _____	30
Inkluderingsdugnad _____	30
Rapportering på resultat _____	30
Motvirke arbeidslivskriminalitet _____	30
Rapportering på resultat _____	30
Risikovurdering av tildelingsbrevet 2020 _____	31
V. Vurdering av framtidsutsikter _____	32
VI. Årsregnskap _____	36
Årsregnskap Hovedredningssentralen Sør-Norge _____	36
Ledelseskomentarer årsregnskapet 2019 _____	36
Formål _____	36
Bekreftelse _____	36
Vurdering av vesentlige forhold _____	36
Post 0455 01 Driftsutgifter _____	37
Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold _____	37
Post 0455 21 Redningsutgifter _____	37
Prinsippnote årsregnskapet _____	39
Bevilgningsrapporteringen _____	40
Artskontorapporteringen _____	40
Årsregnskap Hovedredningssentralen Nord-Norge _____	42
Ledelseskomentarer årsregnskapet 2019 _____	42
Formål _____	42
Bekreftelse _____	42

Vurdering av vesentlige forhold	42
Post 0455 01 Driftsutgifter	43
Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold	43
Post 0455 21 Redningsutgifter	43
Prinsippnote årsregnskapet	44
Bevilgningsrapporteringen	45
Artskontorrapporteringen	45

«Hendelsen med cruiseskipet Viking Sky, som fikk motorstans utenfor Hustadvika den 23. mars, var en hendelse som utfordret både kapasiteten internt ved HRS, og hele den samvirkende redningstjenesten i størst grad i 2019.»

I. Leders beretning

Hovedredningssentralens (HRS) virksomhet er preget av høy og økende aktivitet, både innenfor og utenfor de to operasjonsrommene. HRS har ivaretatt sitt primæroppdrag gjennom å opprettholde to døgnbemannede operasjonsrom og ivareta den overordnede ledelse og koordinering av alle redningsaksjoner.

Hendelsen med cruiseskipet Viking Sky, som fikk motorstans utenfor Hustadvika den 23. mars, var en hendelse som utfordret både kapasiteten internt ved HRS, og hele den samvirkende redningstjenesten i størst grad i 2019. Hendelsen fikk mye oppmerksomhet i media, og vi har hatt stor pågang for å dele våre erfaringer i etterkant, både nasjonalt og internasjonalt. Hendelsen representerer et verst tenkelig scenario, og håndtering av en stor skipsulykke med et høyt antall passasjerer vil utfordre den norske redningstjenesten.

Under denne hendelsen ble det god bruk for redundansen ved å ha to Hovedredningssentraler. Heldigvis var det ledig kapasitet ved HRS Nord-

Norge, og dermed kunne HRS Sør-Norge overlate håndteringen av tre av de til sammen 12 samtidige redningshendelsene som foregikk til HRS Nord-Norge.

Det er en utbredt oppfatning at redningsaksjonen i forbindelse med Viking Sky-hendelsen var vellykket, både evakueringen av passasjerene fra cruiseskipet, mottaket og håndteringen på land. Det som fikk spesiell oppmerksomhet var det høye antallet passasjerer som ble evakuert gjennom en godt koordinert helikopteroperasjon. Her deltok både de offentlige redningshelikoptrene, samt sivile offshore redningshelikoptre. I tillegg ble det satt slep på skipet under særdeles krevende forhold. HRS er også imponert over måten skipets besetning håndterte situasjonen på, noe som til syvende og sist var det avgjørende for utfallet av hendelsen. Hendelsen bekreftet at en stor skipshendelse også er en stor landhendelse. LRS håndterte sitt ansvarsområde på en meget god måte, og de frivillige gjorde en formidabel innsats. HRS gleder seg naturligvis over det heldige utfallet av hendelsen, og en samtidig opptatt av å trekke mest mulig lærdom ut av den.

Justis- og beredskapsdepartementet ga DSB i oppdrag å evaluere hendelsen. Evalueringen avdekket 22 læringspunkter med tilhørende anbefalinger og oppfølgingstiltak. HRS står som ansvarlig, eller delansvarlig i hele 13 identifiserte læringspunkter. Læringspunktene vil få konsekvenser for aktiviteten ved HRS i 2020 og i årene framover.

Statistikk over antall hendelser viser en svakt nedadgående trend på 1,5 % sammenlignet med 2018. Det er fortsatt sjøhendelsene som har gått noe ned, og hovedårsaken til dette er den samme som beskrevet i årsrapporten for 2018.

Antall landhendelser er fortsatt stigende, med en økning på ca 3%.

Økningen er fortsatt vurdert til primært å skyldes vekst i uteaktivitet og endring i bruk av naturen blant befolkningen generelt, samt sterk økning i turisme på helårsbasis i tillegg til den generelle befolkningsveksten.

Fire nye redningsledere ble ansatt ved HRS Sør-Norge i oktober 2019. Disse er nå under etatsutdanning og forventes autorisert i løpet av høsten 2020. Av de seks redningsleder kandidatene som ble ansatt i 2018 (fire i sør og to i nord) ble fem autorisert i desember. Én av kandidatene valgte å gå tilbake til sin tidligere arbeidsgiver før etatsutdanningen var fullført. HRS Nord-Norge ansatte ingen redningsleder kandidater i 2019, men skal ansette to tidlig i 2020.

Store hendelser, slik som Viking Sky eller hendelsen med kollisjonen mellom fregatten Helge Ingstad og tankbåten Sola, er eksempler på hendelser som krever ekstrem konsentrasjon og arbeidsinnsats av de to redningslederne som er på vakt. Det er risiko knyttet til om man i en tidlig nok fase har ressursoverskudd til å kalle inn ekstra personell og iverksette tiltak for å kalle inn redningsledelsen. Tilgangen til en operativ stab og eventuelt ekstra ressurser som kan støtte i opptrappingen til håndtering av en stor hendelse er kritisk viktig. HRS vil analysere og redegjøre for dette behovet i løpet av 2020.

HRS utfordres i økende grad av manglende operative støttefunksjoner. Dette påvirker planverksarbeid og prosjektstyring, og gir seg også utslag under større hendelser. Et eksempel på dette er mangelfull informasjonsdeling til samvirkepartnere under en redningsaksjon. I DSB evalueringsrapport står det blant annet:

«Det er derfor et behov for tilføring av dedikerte ressurser til kommunikasjon og informasjonsdeling i HRS. Slike ressurser kan også ivareta andre oppgaver som HRS pr. i dag ikke har kapasitet til å prioritere ved en redningsaksjon, for eksempel slike stabs- og

støttefunksjoner, samt representere en viktig redundans i redningsarbeidet ved HRS.»¹

Hovedredningssentralen iverksatte tiltak i 2019 for å unngå at antall redningsledere blir kritisk lavt de nærmeste årene, innenfor dagens krav til minimumsbemanning. HRS vil fremheve den gode dialogen vi hadde med departementet i denne forbindelse.

I årsrapporten for 2018 påpekte HRS imidlertid igjen behovet for å endre minimumsbemanningen ved HRS fra to til tre redningsledere på vakt til enhver tid. Evalueringsrapporten peker også på denne sårbarheten:

«Heldige omstendigheter gjorde at HRS-SN ikke kom på etterskudd fra start av i håndteringen av denne hendelsen. Det kom inn en ekstra redningsleder kl.13.45, slik at det tilfeldigvis var tre redningsledere, og ikke to, i operasjonsrommet da mayday kom kl.14.00. Det var også mulig å få tak i flere redningsledere som ikke hadde beredskapsvakt. I tillegg var HRS-SNs lokale ledelse hjemme og tilgjengelig. Alt dette gjorde at håndteringen kom godt i gang i alle ledd. Det er likevel sårbart å måtte basere seg på at personale som ikke er på vakt, er tilgjengelig.»²

Risikoen som DSB peker på er økende som følge av økt oppdragsmengde, økt tempo i hendelsen og krav til samhandling. Sannsynligheten for at disse faktorene får alvorlige konsekvenser øker med tiden. HRS må jobbe videre med å synliggjøre denne problemstillingen på flere måter enn å vise til statistikk over antall hendelser.

¹ DSB rapport: Evaluering av Viking Sky-hendelsen, 31.01.2020, side 67

² Ibid, side 67

Rekrutteringen av nye redningsleder kandidater må balanseres med behovet for å ansette personell som skal ivareta nødvendige operative støttefunksjoner siden mangel på denne typen støttefunksjoner på sikt vil ramme evnen til å håndtere pågående operasjoner. Ordningen med felles møter i de to redningsledelsene ved HRS er nå godt etablert. HRS har også økt fokuset på å øve med redningsledelsen, og det ble gjennomført en tabletop øvelse rett i forkant av Viking Sky, hvor scenariet var en skipsulykke. De faktiske erfaringene etter Viking Sky vil benyttes til å videreutvikle de fremtidige øvelsene med redningsledelsen.

HRS arrangerte Redningskonferansen i september, hvor et hovedtema var erfaringene etter Viking Sky. Tilbakemeldingene fra deltakerne var svært gode.

Problemstillingen knyttet til å ikke ha egne ansatte IKT-medarbeidere gjelder fortsatt.

Årsregnskapet viser at det er styrt godt i forhold til budsjett. Totalt sett er det et mindreforbruk på 1,76%. På post 01 (Drift) er det et mindreforbruk på 2,86% og post 45 (Investering) har et mindreforbruk på 2,27%. Post 21 (Redningsutgifter) viser et merforbruk 2,03%, men denne posten er som kjent hendelsesstyrt og vanskelig å budsjettere korrekt.

Regjeringen fastsatte ny organisasjonsplan for redningstjenesten ved kongelig resolusjon av 6. desember 2019. Hovedgrepet i den nye organisasjonsplanen med å samle HRS til en virksomhet under ledelse av en administrerende direktør vurderer vi at skaper et godt grunnlag for den videre utviklingen av både HRS som organisasjon og redningstjenesten som funksjon.

Endringen vil kreve arbeidsinnsats fra ledelsen og ansatte i administrasjonen ved HRS i 2020.

Sted og dato

Jon Halvorsen

Administrerende direktør (fungerende)

Hovedredningssentralen

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hovedredningssentralens primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor det norske søk- og redningsansvarsområdet (SRR), og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Bemanning av de to operasjonsrommene i Bodø og Stavanger vil alltid ha førsteprioritet. Videre er Hovedredningssentralen gitt et spesielt pådriveransvar hva gjelder vedlikehold og videreutvikling av samvirke innen redningstjenesten. Dette er formalisert gjennom kongelig resolusjon av 6. desember 2019. Det inngår en lang rekke aktiviteter i dette arbeidet, herunder:

- Tilsynsvirksomhet
- Deltakelse i planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelser,
- Planverksarbeid,
- Undervisning og foredrag,
- Deltakelse i ulike fora og grupper osv.

Pr 1.1.2020 var det til sammen 24 ansatte ved HRS Nord-Norge og 30 ansatte ved HRS Sør-Norge.

Følgende har vært prioriterte oppgaver i 2019:

- Tilsyn med lokale redningssentraler,
- Etatsutdanning og autorisering av allerede ansatte redningsledere, samt rekruttering av nye redningsledere
- Møter med og opplæring av redningsledelsen
- Evaluering av Viking Sky-hendelsen
- Planlegging og gjennomføring av nasjonale og internasjonale redningsøvelser
- Planlegging og gjennomføring av Redningskonferansen

Nøkkeltall (alle beløp i 1000 kr)

	2019	2018	2017
Tall på tilsette	54	52	48
Samla tildeling post 1 - 45	154 405	149 051	134 362
Utnyttelsesgrad 1 - 45	98,24%	98,54%	98,51%
Driftsutgifter post 01	112 188	111 856	98 253
Redningsutgifter post 21	34 897	28 480	29 575
Store nyanskaffelser post 45	4 610	4 435	4 529

Nøkkeltall fra hendelser

	2019	2018	2017
Antall hendelser	8383	8507	8639
Redningshelikopter oppdrag	1979	1994	1921
Antall luftambulanseoppdrag	1189	1177	1134
Prosentvis andel luftambulanse	60,08	59,03	59,03

Andre volumtall

	2019	2018	2017
Antall behandlede refusjonsbilag	3572	4155	3524
Antall SAR rapporter	7428	7680	7708
SAR rapport m oppfølging	83	109	102
Antall tilsyn med LRS	3	4	0

III. Årets aktiviteter og resultater

Hovedmål 1 – Bedre ledelse og styrket ledelseskultur

Oppgave 1: Samarbeid mellom sentralene

HRS skal innarbeide omforent omtale av effekten av iverksatte rutiner, arbeidsformer og fordeling av oppgaver som er gjennomført i løpet av året på operativt og administrativt område i sentralene.

Formål/hensikt

Hovedredningssentralens to avdelinger i Bodø og Sola skal sammen bidra til god felles ressursutnyttelse, samarbeid og videreutvikling på operativt og administrativt nivå som del av arbeidet med bedre ledelse og felles styrket ledelseskultur. Å utvikle en styrket ledelseskultur vil bidra til økt samarbeid og koordinering på interne og eksterne områder. Dette er viktig og nødvendig for å bygge en robust organisasjon som har felles mål.

Rapportering på resultat

Avdelingene i Bodø og på Sola samhandler på en rekke områder og på ulike nivåer. På overordnet nivå samhandler hovedredningssentralen gjennom felles møter i redningsledelsen, samt at det gjennomføres felles møter i HRS ledelse.

Felles møter med redningsledelsene har gitt en rekke positive effekter. Siden mange av medlemmene sitter i begge redningsledelsene, bidrar dette til å redusere møtebelastningen for den enkelte. Videre sikrer vi at redningsledelsene utvikler seg likt i nord og sør, blant annet gjennom erfaringsoverføringer og øvelser. Vi effektiviser også behandlingen av saker som er relevante for begge landsdeler. Totalt virker dette positivt for videreutviklingen av redningstjenesten, og bidrar til å styrke redningsledelsens evne til å lede pågående redningsaksjoner på overordnet nivå i de tilfellene det er nødvendig.

«Månedlige møter mellom ledelsene i nord og sør forbedrer den interne koordineringen og sørger for en enda bedre utnyttelse av de samlede ressursene.»

Månedlige møter mellom ledelsene i nord og sør forbedrer den interne koordineringen og sørger for en enda bedre utnyttelse av de samlede ressursene. Her informerer vi hverandre om planlagt aktivitet, avklarer hvilke oppgaver vi skal jobbe sammen om, eller ivareta alene på vegne av begge. Det samme gjøres ifm deltakelse på ulik utadrettet virksomhet.

På operasjonelt nivå samhandles det tett ifm planlegging og gjennomføring av øvelser, etatsutdanning og tilsyn. Enkelte månedlige operative møter gjennomføres også felles mellom nord og sør via videokonferanse. I tillegg til å være arbeidsbesparende er en annen viktig effekt at vi videreutvikler standardiseringen mellom de to redningsentralene. Ivaretakelsen av backup funksjonen er et prioritert område, og dette øves regelmessig. Verdien av samarbeid mellom operasjonsrommene kom også til uttrykk under håndteringen av hendelsen med Viking Sky. HRS ser også verdien av samarbeid i forhold til det administrative arbeidet, herunder spørsmål knyttet til refusjonsbehandling etter redningsaksjoner. Her er det viktig at HRS fremstår som mest mulig samkjørt overfor våre samvirkepartnere. Avhendingen av vårt elektroniske arkivsystem DocuLive, og etableringen av det nye systemet 360, er også et eksempel på et felles prosjekt.

Hovedmål 2 – Styrket samhandling i beredskap og krisehåndtering

Statistikk over registrerte hendelser

Overordnet oversikt

Antall hendelser har hatt en svak nedgang på 1,5 % fra 8507 i 2018 til 8383 i 2019 for begge redningsentralene samlet. Dette skyldes at antallet sjøhendelser er redusert med ytterligere 6%, primært som følge av endrede varslingsrutiner fra Telenor kystradio og Redningsselskapet til HRS. Hendelser på sjøen som er mer å regne som serviceoppdrag for Redningsselskapet blir ikke lenger regnet som redningsoppdrag.

Antallet landredningshendelser fortsatte imidlertid å øke med 3 % fra 2897 i 2018 til 2983 i 2019. Dette er det høyeste antallet landredningshendelser registrert noen gang. Økningen er vurdert til primært å skyldes vekst i uteaktivitet blant befolkningen generelt, samt sterk økning i turisme på helårsbasis.

Antall luftambulanseoppdrag med redningshelikopter og/eller legebil er fortsatt høy med 1575 oppdrag i 2019.

Gjennom året fordeler hendelsene seg som alltid med størst antall relatert til ferie og fritidsaktivitet. Sommermånedene er derfor de med den høyeste konsentrasjonen av antall hendelser, med topp på 1008 i juli og lavest i november med 519. Hendelsene fordeler seg som følger:

	2019			2018			Endring	
Kategori	Samlet	HRS NN	HRS SN	Kategori	Samlet	HRS NN	HRS SN	
Sjø	3227	1147	2082	Sjø	3427	1210	2217	(-200) - 6%
Luft	591	477	114	Luft	567	454	113	(+24) +4 %
Land	2983	798	2185	Land	2897	757	2140	(+86) +3 %
Luftambulanse	1575	615	960	Luftambulanse	1603	540	1063	(-28) - 2%
Udefinert	7	2	5	Udefinert	13	8	5	(-6) -46%
Totalt 2019	8383	3039	5346	Totalt 2018	8507	2969	5538	(-124) -1,5%

Overordnet vurdering av effekt av gjennomføring og deltakelse på øvelser

HRS vurderer at det er oppnådd en styrket forståelse av roller, ansvar og myndighet i redningstjenesten gjennom de øvelsene og andre aktivitetene HRS har deltatt på i 2019. Man har nådd flere av samvirkeaktørene enn tidligere år. Dette har bidratt til bedre kjennskap til hvordan redningstjenesten fungerer, hvilke kapasiteter som er tilgjengelig, samt muligheter og begrensninger. Dette har bidratt til å styrke samvirkekompetansen blant brede lag av samvirkeaktører, noe som er viktig for fortsatt tillit til og opprettholdelse av denne gode og kosteffektive måten å drive redningstjeneste på. På grunn av den relativt høye personell «turn-over» hos våre store samvirkeaktører, er det nødvendig med fortsatt god involvering fra HRS for å sikre at kunnskapen om redningstjenestens sammensetning og virkemåte videreføres blant nytt personell.

HRS Sør-Norge har deltatt i flere øvelser, også i planlegging og evaluering. Av øvelser kan nevnes *Joint Arctic SAR TTX* tre dager på Island i april, *Øvelse skred* i Sirdal i slutten av februar, redningsøvelser sammen med PHS for Øst LRS og Sør-Øst LRS i februar, et større antall *SSAS-øvelser* mot norske konvensjonsskip, flere øvelser med samvirkepartnere i Oslofjorden i mai/juni, flere øvelser med operatørselskap på norsk sokkel, for å nevne noe. I tillegg så greide vi i fjor å avholde to simulatorsamlinger for redningsledere i egen simulator, noe som hadde høy prioritet og gav godt faglig utbytte. Vi har også deltatt i evalueringer av øvelsene *Dynamic Mercy Middle 2018* samt *Trident Juncture 2018*.

HRS Nord-Norge bidrar og deltar i øvelser på samme måte som beskrevet over, med en større øvingsaktivitet knyttet til økt aktivitet og fokus på nordområdene. En nasjonal øvelse i nord som inkluderte de fleste aktører i samvirket på sjø, luft og land var *Øvelse Nord 2019* i Bodø, Nordland – som

hadde fokus på SAR (Søk og redning). Mål om kompetanseheving i samvirke og kartlegging av utfordringer innen søk og redning (SAR) i Norges nordlige ansvarsområde og tilgrensende land er tema i flere internasjonale øvelser der HRS bidrar betydelig.

Nevner større feltøvelser som *POLARIS 2019 i Bottenviken (Arktisavtalen)* og *Øvelse Barents 2019* (sjøredningsavtale med Russland) som også er kosteffektive og øver både SAR og oljevern. Mange etater og HRS var sterkt involvert i august/september i øvelse *BARENTS RESCUE 2019*, Kiruna, Sverige (BEAC avtale) – som startet med varslingsøvelsen ALARMEX og deretter gjennomførte feltøvelser. Koordinering av innsatspersonell og grensepassering er viktige elementer i tillegg til SAR.

Flere diskusjonsøvelser (TTX) med godt utbytte ble arrangert selvstendig eller som kompetanseheving på tema i forkant av feltøvelser. Nevner her *RadSAR/RADEX* i juni i Bodø som omhandlet CBRNE-hendelse på skip, *Joint Arctic SAR* på Island som nevnt ovenfor med HRS SN og TTX seminar i mars på HRS NN med fokus på samband og koordineringsutfordringer i forkant av Øvelse Nord 2019.

Redningskonferansen 2019

Redningskonferansene har utviklet seg til å bli en viktig samvirkearena i redningstjenesten. HRS arrangerte Redningskonferansen 2019 på Gardermoen den 23. september, med ca. 250 deltakere. Hovedtemaet for konferansen var erfaringene etter hendelsen med Viking Sky. Konferansen fikk gjennomgående gode tilbakemeldinger i den etterfølgende spørreundersøkelsen blant deltakerne.

Viktige samvirkearenaer i 2019

Det har vært avholdt et større antall briefere, både internt, men også eksternt for våre samvirkepartnere og andre innen beredskapsfamilien. Vi har hatt

innlegg og deltatt i diskusjonsfora ved flere konferanser, og vi har også hatt et stort antall hospitanter. Vi vil trekke frem Luftambulansens øvingsuke/faguke på Torpomoen som en særlig viktig samvirkearena, hvor vi har prioritert regelmessig tilstedeværelse. Selv har vi arrangert tre samvirkeseminar med forskjellige deltakere, og med godt utbytte.

Andre viktige samvirkearenaer som har blitt prioritert i 2019 er:

- FORF-seminaret
- Samvirkeseminarene som er gjennomført ved HRS
- Regionsmøter med 330 skv, AMK og LA
- Regionsmøter med RS og LRS
- Sjøredningsskolen
- Politihøyskolen
- Langkurset, Kystvakten
- OSC-kurs
- Maritim søksplanleggingskurs
- Møter i redningsledelsen
- Barents Watch
- IMO
- COSPAS/SARSAT
- JWG, ICAO
- NORDRED
- Nødnettforum
- North Atlantic Coastguard Forum
- North Atlantic MRCC meeting

Listen over er ikke uttømmende.

Erfaringene etter Viking Sky

Viking Sky er en av de største redningsaksjonene som har vært ledet og koordinert av HRS. Hendelsen viser hvor dimensjonerende en evakuering fra et cruiseskip er for redningstjenesten, selv uten at hendelsen inkluderte en søksfase. Så vidt HRS kjenner til har det på verdensbasis ikke vært gjennomført noen redningsaksjoner med en like omfattende helikopterevakuering. Aksjonen havner med god margin innenfor definisjonen av en Mass Rescue Operation (MRO) iht International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual (IAMSAR).

HRS Sør-Norge valgte tidlig i hendelsen å fokusere på at dette kunne gå galt, og jobbet med hypoteser som at skipet kunne komme til å gå på grunn, slå hull i skroget eller andre situasjoner som hadde kunnet påvirke sikkerheten til de om bord. Selv om skipet aldri gikk på grunn, var det gjennom dagen og natten fortsatt usikkert hva som medførte maskinstansen. På bakgrunn av denne usikkerheten besluttet HRS at evakueringen måtte fortsette så lenge skipet ikke var vurdert som et sikkert tilholdssted, og at en ny og forverret situasjon kunne oppstå.

Totalt sett håndterte HRS Sør-Norge hendelsen meget godt. Hendelsen viser at selv om en redningsaksjon av dette omfanget er noe vi sjelden kan trene på, så klarte vi å gjennomføre en sikker og effektiv evakuering av 466 passasjerer fra Viking Sky. Samtidig håndterte HRS Sør-Norge også 12 andre redningsaksjoner, deriblant havariet med lasteskipet Hagland Captain der alle ni besetningsmedlemmer måtte hoppe i sjøen og en helikopterstyrt i Kragerø.

Til tross for vurderingen om at hendelsen totalt sett ble godt håndtert, har HRS vært opptatt av å finne læringspunkter og forbedringer gjennom både den interne og eksterne evalueringen av hendelsen. Det er viktig at utfallet av hendelsen ikke blir en «sovepute» for videre utvikling, og i tillegg er det ingen tvil om at denne hendelsen utfordret HRS Sør-Norge med et potensial vi ikke har erfart i løpet av de siste 20 årene. Vi har i det daglige flest små

«Til tross for vurderingen om at hendelsen totalt sett ble godt håndtert, har HRS vært opptatt av å finne læringspunkter og forbedringer gjennom både den interne og eksterne evalueringen av

hendelser med 1-5 involverte. Dette er hendelser som gjerne har et begrenset omfang, varighet og ressursbruk. Viking Sky har en helt annen dimensjon. Den satte oss på prøve i forhold til kapasitet, utholdenhet, bemanning, koordinering, planverk og kommunikasjon.

Læringspunktene som er kommet frem kan kort sammenfattes med at tiden vi benytter til grundige forberedelser mellom hendelsene, sparer oss for mangler eller feil under hendelser. Følgende korte oppsummering sammenfatter noen av funnene i vår interne evaluering:

- Bruke korrekt planverk for hendelse og operasjonsromsdrift
- Manglende nasjonalt godkjent/ratifisert planverk for ACO og MRO
- Samspill med mottaksapparat
- Situasjonsbevissthet (varighet, omfang, katastrofe)
- Koordinering av luftressurser mtp forskjellige typer ressurser og kommunikasjonsløsninger
- Manglende situasjonsrapportering/ oppdatering til taktisk, operativ og strategisk nivå
- Manglende dekning på aeronautisk VHF (123,1MHz) langs norskekysten
- Bruk av nødnett i et samvirke bestående av store ressursmengder og aktører med ulike sambandsløsninger
- Manglende erfaring og kunnskap for bruk av slepebåtressurser under krevende forhold,
- Redundant bemanning av operasjonsrom og ledelse, samt manglende stabsfunksjoner og støttefunksjoner
- Kun én øvelse (SkagEx2011) i tilnærmet samme størrelsesorden gjennomført ved HRS SN i løpet av de siste 20 år. Ved HRS NN ble det gjennomført en fullskalaøvelse i regi av Barents Rescue i 2005, hvor Hurtigruten ble evakuert ved hjelp av helikoptre fra Norge, Sverige, Finland og Russland.

På bakgrunn av tilbakemeldinger og evalueringer av Viking Sky hendelsen sitter de fleste redningsaktørene i Norge igjen med et generelt positivt inntrykk av hvordan redningstjenesten håndterte hendelsen. HRS Sør-Norge fikk for det meste gode tilbakemeldinger, hvor ønske om enda bedre informasjonsdeling med landorganisasjonen var et av forbedringsområdene som har blitt ytret.

Hendelsen fikk synliggjort, uten tap av liv, hvor krevende en MRO-hendelse kan være selv om katastrofen uteble. Vi har mange viktige funn som må følges opp i løpet av 2020 og i årene som kommer. Vi har evalueringsrapporter som vi må dra nytte av i vårt videre arbeid. Erfaringene vi fikk er av stor interesse for redningstjenester globalt, noe vi merker fra den betydelige pågangen fra utenlandske aktører. Hovedredningssentralen må ta tak i erfaringene vi har tilegnet oss, og få disse implementert gjennom revisjon av eget redningsplanverk.

Bemanningssituasjonen for HRS Sør-Norge er krevende. Det er ikke midler til å styrke bemanningen innenfor dagens budsjett, og helt siden 1986 har kravet til minimumsbemanning stått uendret med 2 redningsledere på vakt. Evnen til å håndtere store hendelser med nasjonalt nødnett, maritim og aeronautisk VHF, ressursvarsling, planlegging og koordinering, situasjonsrapportering, logistikk, stabsoppgaver og redningsledelse, krever mer enn hva dagens bemanningsoppsett er rustet for. HRS har tilpasset både rutiner og operativt planverk til den bemanningen organisasjonen har i dag. Disse tiltakene er imidlertid ikke tilstrekkelige til å redusere risikoen til et akseptabelt nivå. DSBs evaluering av Viking Sky hendelsen viser at både administrasjonen og operasjonsrommet har behov for økt personellkapasitet.

Nasjonalt er det viktig at vi opprettholder kontakten med hele redningsmiljøet og sørger for at kompetansen om redningstjenestens spesielle oppsett og virkemåte økes blant de mange aktørene. Ansvarsområdene til redningstjenesten, representert ved redningsledelsene ved HRS og LRS og ansvaret til Fylkesberedskapsrådene og det som utgjør kommunale

beredskap må tydeliggjøres. Grenseovergangene må beskrives bedre, slik at både planverk, prosedyrer, trening og øving blir tilpasset ansvarsområdet man faktisk har i en større redningshendelse.

Hovedredningssentralens langsiktige samvirkearbeid

HRS er involvert i en rekke utviklingsprosjekter som har som mål å fremme redningsfaglig utvikling og samvirke. Nettopp fordi redningstjenesten utøves som et samvirke mellom svært mange ulike aktører er slike utviklingsprosjekter både ekstra krevende og ekstra viktige.

SAR-rapport

SAR rapport prosjektet inneholder følgende elementer som utvikles fortløpende i kommende treårsperiode:

- Løsning for digital støtte for gjennomføring av operative søk- og redningsoppdrag og inkluderer håndtering av ressurser, oppdragsplanlegging, -styring, sporing og kart, meldingsutveksling, logging m.fl. Dette utvikles av Norges Røde Kors for deres kostnad.
- Integrasjon mellom OBS og SAR-rapportsystemet
- Nytt og moderne grensesnitt for aksjonsrapportering som er tilpasset mobile plattformer. Rapportene består av flere enkeltelementer, men går i hovedsak på:
 1. Kategorisering av aksjonen. Dette gir grunnlag for statistikker.
 2. Hva som skjedde (tidslogger, hvilket utstyr og metoder som ble brukt m.m.)
 3. Oppfølgingspunkter Erfaringer som skal videreføres eller behandles i oppfølgingssystemet.
- Analyseplattform for sammenstilling og analyse av aksjonsdata for redningstjenesten. Løsningen skal også tilby den frivillige delen av redningstjenesten en digital løsning for levering av refusjoner (GP1440), og støtte bedre saksbehandling hos LRS og HRS.

Hovedredningssentralens økonomiske bidrag inn i dette arbeidet begrenser seg til 1 MNOK fordelt på tre år (egeninnsats). Den samlede prosjektkostnad er på 12,2 MNOK hvorav støtten fra Difi utgjør 6 MNOK og de resterende 5,2 MNOK er finansiert av Norges Røde Kors. Prosjektet løser noen av de

foreslåtte teknologiprojekt i NRRs rapport om «de frivillige rednings- og beredskapsorganisasjoners rolle i dagens samfunn.

Prosjektet er av stor betydning for å utvikle tjenesten i retning av mer kunnskapsbasert praksis. Gjennom god analyse av datamaterialet som samles inn i SAR rapport vil HRS få innsikt som kan forbedre beslutningsstøtte under redningsaksjoner og som kan benyttes for å rette feil, tilpasse opplæring og utstyr. For at dette skal være vellykket må erfaringer drøftes og håndteres i et samvirkeperspektiv. HRS vil søke samarbeid med relevante fagmiljøer i justissektoren for å fremme slik virksomhet og for øvrig støtte seg på aktørene i den norske redningstjenesten i arbeidet.

AiSAR (Artificial Intelligence for Search and Rescue)

HRS har inngått samarbeidsavtaler mellom SAR-systemleverandør InSoft Norge AS og NTNU (Trondheim, Ålesund, Gjøvik) og har som mål å utvikle framtidens støttesystem for SAR. Formålet med aiSAR er gjennom en serie prosjekter å levere et kraftig analytisk system, som med stor prosessorkraft skal støtte redningsleder i situasjonsanalyser og komplekse resonneringer i mange trinn tilbake og fram i tid i.f.t. hendelsesøyeblikket – dermed kutte kritisk og dyrebar tid for den nødstedte - hvoretter Redningsleder foretar all vurdering og beslutning om bruk, eller forkastelse, av AI-leverte hypoteser og forslag til aksjonsplan. Redningslederen eller redningsledelsen tar fortsatt beslutning om tiltak, men AI blir et kraftig verktøy som han/hun kan velge å bruke, eller i stedet følge egen menneskelig erfaring og plan.

I første omgang starter et FoU-prosjekt over 3-4 år, som gjennom forskning og software engineering skal utvikle en altomfattende kunnskapsbase for akkumulerte erfaringer, en rekke tilhørende sentrale AI-modeller til kunnskapsbasen og integrasjoner for in-field sensorikk (under SAR-aksjoner), individuelt optimalt designet for et sett av 30 hendelsestyper for Sjø i HRS Planverk (SAR incident types) på sjø/havområder.

ARCSAR

ARCSAR-prosjektet er et femårs prosjekt finansiert med 3,5 mill euro av EUs Horizon 2020 program. Prosjektet, som har fokus på søk- og redning og oljevern i Arktis og Nord-Atlanteren, har 21 partnere fra 13 land.

Hovedredningssentralen Nord Norge leder prosjektet og avdelingsdirektør står som project-coordinator faglig ansvarlig overfor EU kommisjonen. HRS NN har ansatt en egen prosjektleder finansiert av prosjektet. Prosjektlederen ble ansatt 1. februar i 2019 og ivaretar den kontinuerlige tekniske og økonomiske oppfølgingen. Andre norske partnere er Kystvakten, Kystverket, Maritimt Forum Nord, Nord universitet og Meteorologisk institutt, istjenesten.

Prosjektet har som formål å øke sikkerheten for liv og miljø i Arktis og Nord-Atlanteren gjennom systematisering av taus kunnskap hos lokalbefolkning og urbefolkning, samt utveksle kunnskap og «best practice» mellom redningstjenester og oljeverntjenester i regionen. Prosjektet skal også etablere et nettverk av «practitioners» som sammen kan bidra til standardisering og innovasjon innen teknologi, metoder og prosedyrer slik at sikkerheten kan styrkes gjennom reduksjon av risiko for ulykker, samt reduksjon av konsekvenser når ulykker skjer.

Prosjektet går så langt etter planen og følges tett opp av prosjektleder. Resultater som kan nevnes så langt er etablering av ARCSAR innovation arena (<https://arcsar-innovation.eu/>), konstruksjon og etablering av On Scene Coordinator (OSC) kurs for nordområdene, og produksjon av instruksjonsvideo for helikopterevakuering rettet mot mannskaper og passasjerer på cruiseskip

ACOPE

ACOPE er et toårig prosjekt finansiert med 2,2 mill kr av utenriksdepartementet, og har som formål å etablere en arktisk digital plattform for erfaringsoverføring, kunnskapsoverføring og innovasjon.

Prosjektet er ledet av HRS NN og assimilert i ARCSAR for å oppnå synergi mellom prosjektene. ACOPE har 16 partnere fra Island, Færøyene, Grønland, Norge og Finland. Andre norske partnere i ACOPE er Kystvakten, Kystverket, Nord universitet, Sysselmannen på Svalbard, Lufttransport Redningshelikopteravdeling Svalbard, Direktoratet for Strålevern og Atomberedskap, nordområdeseksjonen og Helse Nord, beredskapsseksjonen.

ACOPE er etter avtale med utenriksdepartementet forlenget med seks måneder til 30 juni 2020. Partnerne er etter avtale med utenriksdepartementet enige om å fokusere på opprettelsen av en arktisk «lessons learned» arena etter samme lest som ARCSAR innovation arena. Resterende prosjektmidler tillater ansettelse av en midlertidig prosjektmedarbeider ved HRS NN som har fått i oppdrag å koordinere innspill fra Arktisk råds EPPR working group og ACOPE partnerne for å ferdigstille en konseptbeskrivelse av en arktisk «lessons learned arena. Arktisk råd EPPR WG har signalisert at de på sikt kan tenke seg å drifte en slik arena.

RADSAR

RADSAR er et prosjekt som er finansiert med kr 700 000,- over to år av Klima- og miljødepartementet. HRS NN leder prosjektet. Direktoratet for Strålevern og Atomberedskap, nordområdeseksjonen er aktiv partner, mens medlemmene i Arktisk Råd EPPR WG er assosierte partnere. Formålet med prosjektet er å oppnå kompetansedeling mellom arktiske land på håndtering av maritime ulykker hvor radioaktiv stråling utgjør en risiko.

Øvelsen RADSAR/RADex som ble gjennomført under Arktisk råds EPPR WG møte i Bodø i juni 2019 er et konkret resultat av dette prosjektet. Formålet med tabletop øvelsen var å diskutere hvordan man skal håndtere en skipsulykke på et reaktordrevet fartøy med fare for radioaktiv stråling og utslipp av radioaktive partikler til luft/atmosfære i Arktis. Prosjektet er forlenget ett år for å få ferdigstilt den endelige rapporten som beskriver «best

practices» hos de enkelte nasjonene, samt anbefaler tiltak for forbedring av prosedyrer for håndtering av slike hendelser der det er avdekket forbedringspotensial. Prosjektet er forlenget fordi firmaet som har fått oppdraget med å ferdigstille rapporten ikke har fått levert på grunn av langt sykefravær.

Oppgave 6: Føre tilsyn med LRS

Formål/hensikt

HRS skal rapportere eventuelle alvorlige avvik knyttet til SAR-samarbeidet mellom HRS og LRS. HRS skal gjennom tilsyn med LRS bidra til mer effektiv ledelse og koordinering av redningsaksjoner, samt bidra til økt kunnskap om roller, ansvar og myndighet i LRS og redningstjenesten generelt. HRS skal gi en vurdering av hvordan de nye LRS 'ene fungerer etter at Nærpolitireformen er gjennomført. Tilsynene skal avdekke eventuelle utfordringer for LRS knyttet til samvirke, koordinering, rolleavklaring og samtrening mellom aktørene innen redningstjenesten.

Rapportering på resultat

Ingen alvorlige avvik knyttet til SAR-samarbeidet mellom HRS og LRS er registrert i 2019.

HRS har en tilsynsform som primært har til hensikt å sikre økt læring og videreutvikling. HRS følger opp eventuelle avvik gjennom tilsynsrapportene som også sendes som kopi til JD og POD. I tilfeller hvor en LRS åpenbart ikke er på et ønsket nivå, eller hvor tidligere pålegg ikke er fulgt opp, vil det bli gjennomført ekstraordinære tilsyn utover den planlagte tilsynssyklusen.

Tilsynet er tilpasset den enkelte LRS og utarbeidet på bakgrunn av erfaringer og rapporter etter søks- og redningsaksjoner i distriktet, oversendt dokumentasjon, samt fokusområdene samvirke, planverk og øvelser.

Ordningen med felles tilsynsgruppe har nå fungert i tre år, og ordningen fungerer etter intensjonene.

HRS har gjennomført tilsyn ved Oslo, Troms og Sør-Vest LRS i 2019.

Tilsynene har vist at LRS`ene holder et generelt høyt nivå, og ingen hadde behov for ekstra oppfølging i form av ekstraordinært tilsyn. Det er dog verdt å legge merke til følgende; Med unntak av Oslo LRS så ser det ut som om det er vanskelig å få avholdt de to obligatoriske møtene i året med Redningsledelsene ved de to andre LRS`ene.³ Dette var for øvrig også et funn ved tilsynene i 2018. Politiet forklarer dette med blant annet tunge og lange oppstartsprosesser i forhold til nye distrikt (Nærpolitireformen), samt nyttilsetninger og omorganiseringer av vitale funksjoner. Problemet har vært tatt opp i *sluttmøtet* ved tilsynene, og vil bli fulgt opp fra HRS. Manglende involvering og kontakt med redningsledelsene fører til manglende forståelse for deres rolle og ansvar i redningstjenesten.

På den ene siden oppleves det tidvis at responstiden for Innsatsleder politi (IL), spesielt i distriktene, har økt noe. På den andre siden oppleves IL nå som mer kompetent, sannsynligvis som følge av en bedre opplæring/kompetanseheving ved PHS over tid. I de tilfellene hvor IL politi ikke er på plass, kan denne funksjonen bli ivaretatt av andre nødetater eller frivillige, inntil politiets IL har etablert seg. Nødnett bidrar til at en på en bedre måte en tidligere kan ivareta roller og ansvar, også i de tilfellene hvor politiet ikke har anledning til å ivareta stedlig ledelse.

HRS har identifisert et forbedringsområde når det gjelder kontakten mellom Hovedredningssentralens operasjonsrom og politiets operasjonssentral. Problemstillingen handler om hvem våre redningsledere kommer i kontakt

³ I *Mandat for redningsledelsene ved lokale redningssentraler*, pkt 1.2 står det: «Den lokale redningsledelsen skal møtes minst to ganger i året (utenom hendelser og øvelser)»

med (Operasjonsleder, Oppdragsleder eller Operatør) ved initiell henvendelse fra HRS. For å sikre nødvendig redningsfaglig kompetanse, samt kunne drøfte bruk av nasjonale redningsressurser, ønsker HRS å komme i direkte kontakt med Operasjonsleder eller oppdragsleder med en gang.

HRS er fortsatt av den oppfatning at faget redningstjenester vies for liten oppmerksomhet i politiets utdanning, gitt den viktige rollen de har i redningstjenesten.

Oppgave 7: Bistå i forberedelsene til innføring av nye redningshelikoptre

Formål/hensikt

Sikre hensiktsmessig samvirke og utnyttelse av nye redningshelikoptre. HRS skal, i samarbeid med NAWSARH, bistå med forberedelser for bruk av de nye redningshelikoptrene. Dette omfatter utvikling av operative konsepter, kommunikasjonssystemer, etablering av fagenhet for forvaltning av nye redningshelikoptre og andre forhold knyttet til HRS' rolle i tilknytning til redningshelikoptrene.

Rapportering på resultat

Det har i 2019, i likhet med foregående år, fortsatt vært vanskelig for HRS å komme i inngrep med forberedelsene til innføringen av nye redningshelikoptre. Årsaken til dette baserer seg hovedsakelig på manglende personellressurser for oppfølging, både hos HRS, NAWSARH og OT&E/330 skv. HRS ønsker i samarbeid med 330 skvadronen å raskt komme i gang med utviklingen av et nytt operativt konsept for bruk av de nye redningshelikoptrene for å sikre en effektiv utnyttelse av økt hastighet, økt rekkevidde og utholdenhet, nye muligheter for rutevalg, avisningssystem, nye sensorer og nye kommunikasjonsmuligheter. Imidlertid har HRS forståelse for at 330 skv gjennom testkampanjene i OT&E ønsker å få bredest mulig grunnlag før man igangsetter dette arbeidet. Hovedmålet er

mer effektiv utnyttelse av den økte kapasiteten de nye redningshelikoptrene innehar med tanke på å redde flere liv. Men det er også, gjennom ny teknologi i helikoptrene og på HRS, et økt potensial for mer effektiv økonomisk bruk av de nye helikoptrene såfremt vi kan komme i inngrep for å lage et operativt konsept som legger til rette for dette. Samarbeid med NAW SARH gjennom prosjekt for utarbeidelse av software til Ground Station (GS) har pga kompleksitet og møtrefrekvens utfordret kapasiteten ved HRS, men har vært meget godt ledet av eksternt innleid prosjektleder i NAW SARH. Prosjektet har gjennom perioden vært gjennomført iht tidsplan og vil i månedsskiftet juni/juli bli testet iht kontrakt. Dersom de endelige testresultatene viser seg tilfredsstillende vil GS være klar til operativ bruk ila høsten 2020. HRS har etterspurt informasjon ifm prosjektene i NAW SARH ifm landingsplasser på sykehus og petroleumsinstallasjoner. Det er indikasjoner som antyder at det vil bli begrensninger ifm landing på flere lokasjoner, men HRS har fortsatt ikke mottatt noe formell informasjon fra NAW SARH om hvilke lokasjoner som blir berørt. Dette er viktig informasjon for HRS mtp tilpasning av operativt planverk og prosedyrer i rimelig tid før AW-101 blir meldt operativ.

HRS avventer fortsatt beslutning fra JD ift etablering av fagenhet for forvaltning av nye redningshelikoptre. Det er etter HRS syn viktig at denne beslutningen tas og at fagenheten finner sin form før nye redningshelikoptre meldes operative. Dette for å kunne etablere omforente metoder for samarbeid og kommunikasjonskanaler mellom de operative ledd og fagenheten sett opp mot utvikling av nye prosedyrer, planverk, operasjonsmetoder, trening/øving og kommunikasjon.

Status oppdragsbrev nr 1/2019 – Nasjonalt tilsyn med HRS ift luftredningstjeneste

Arbeidet pågår. HRS har gjennomført innledende møte med Luftfartstilsynet for å avklare ansvarsforhold ift gjennomføring av tilsyn med HRS, sett opp mot luftredningstjeneste. Saken ligger pr nå til vurdering hos Luftfartstilsynet.

Oppgave 9 – Oppfølging av internasjonale avtaler

HRS skal fordele relevante oppgaver som gjelder oppfølging av internasjonale avtaler om søk og redning mellom hovedredningsentralene. HRS skal orientere JD om planlagte møter og øvelser i den sammenheng. Det er særlig viktig at HRS formidler forslag til JD som berører flere sektorer eller krever utarbeidelse av nasjonale posisjoner til JD i rimelig tid.

Rapportering på resultat

HRS har i en rekke år fordelt det internasjonale arbeidet mellom seg. HRS Nord-Norge deltar i COSPAR/SARSAT i kraft av rollen som Norwegian Mission Control Center (NMCC), samt redningssamarbeidet i nordområdene, Arktisk råd, EPPR WG og SAR EG, samt Arctic Coast Guard Forum (ACGF). HRS Sør-Norge ivaretar arbeidet i IMO og JWG, samt NORDRED.

HRS har gjennom 2019 hatt en løpende dialog med departementet om deltakelse i ulike internasjonale fora.

Arktisavtalen, BEAC avtalen og sjøredningsavtalen mellom Norge og Russland er øvd, som beskrevet i kapittel III. Evalueringsrapporter fra alle øvelsene, med skisserte forbedringstiltak, distribueres fortløpende til relevante aktører etter hvert som de blir ferdigstilt. I Arktisk Råd EPPR WG, SAR EG jobbes det med forskjellige tiltak for forbedring av SAR samarbeidet i Arktis. Det er som et resultat av dette arbeidet nylig kommet på plass en arktisk SAR-ressurs database som bruker den amerikanske værtjenestens arktiske database, Arctic Erma som vert.

Når det gjelder Norges internasjonale posisjoner knyttet til møtene i IMO, er det som kjent Sjøfartsdirektoratet som leder den norske delegasjonen.

HRS forbereder innmeldte saker ifm SAR og retter de redningsfaglige innspillene til dem i forkant av de planlagte møtene. Deretter diskuteres nasjonale standpunkter med SDir og de norske delegatene til IMO før avreise til IMO NCSR-møtet ved IMOs hovedkvarter i London. HRS deltar i arbeidsgruppen for SAR under IMO NCSR, fremmer de norske synspunktene der og deltar videre i arbeidet med hvilke saker som skal fordeles videre til JWG. I JWG, som i 2019 ble arrangert i Chile, deltok HRS i behandlingen av sakene som JWG fikk tildelt fra NCSR. I 2019 hadde Norge gjennom HRS ansvaret for revisjon og forbedring av IAMSAR vol. III, herunder «action cards». Alle endringene fra Norge ble vedtatt, og vil komme i neste versjon av IAMSAR vol. III. Dette arbeidet har direkte påvirkning på måten alle offentlige og kommersielle luft- og sjøressurser opererer på i redningstjenesten globalt. I tillegg til dette var det spesielt diskusjonen rundt nye prosedyrer ifm IMO og ICAO's omforente innføring av GADSS, som var viktig for alle nasjoners redningssentraler å delta på. GADSS medfører at alle nasjonenes redningssentraler må ha omforente og likelydende prosedyrer for ivaretagelse av dette.

Under Cospas/Sarsat møtene diskuteres løsninger som utnytter ny teknologi for å gjøre systemet enda mer effektivt for å redde liv, herunder etablering av Global Aeronautical Distress and Safety System (GADSS). De første satellittene med muligheten for å kvittere for mottak av nødsignaler fra nødpeilesendere kom endelig på i drift 21 januar 2020. Dette er et viktig og svært etterlengtet fremskritt. Det så langt bare er EUs Galileo satellitter som har fått denne kapasiteten. USA med sine GPS satellitter, og Russland med sine GLONAS satellitter vil også få denne kapasiteten i løpet av de nærmeste årene. Det jobbes også med å stille tekniske krav til andre generasjons nødpeilesendere, hvor blant annet global tracking av fly et av kravene.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Styring og kontroll i HRS

God intern styring innebærer at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning. Det skal i årsrapporten redegjøres for styring og kontroll i virksomheten.

Rapportering på resultat

Overordnet sett vurderes den interne kontrollen ved Hovedredningsentralen som god.

HRS har en rekke forskjellige rutiner og systemer for å ivareta internkontrollen innenfor de ulike fagområde i virksomheten, herunder økonomistyring, HMS, IKT-sikkerhet og oppfølging av avvik etter redningsaksjoner.

HRS har gode rutiner for å sikre at beløpsmessige rammer ikke overskrides. Den regelmessige økonomioppfølgingen ivaretas gjennom systemet DFØ Self Service, og status økonomi er også fast tema på de månedlige møtene med ledelsene ved de to avdelingene i hovedredningsentralen. De interne rutiner for økonomistyring gjenspeiles gjennom de årlige revisjonene fra Riksrevisjonen, hvor det gjennomgående ikke avdekkes avvik.

HRS utarbeider både egne virksomhetsplaner for hver redningssentral, samt en felles for begge redningssentralene. Virksomhetsplanen utarbeides med utgangspunkt i det årlige tildelingsbrevet. I de tilfellene hvor HRS ikke er i stand til å korrigere det vi vurderer som vesentlige avvik innenfor egne rammer, rapporteres dette til departementet. Gjennom SAR-rapport system har HRS et svært godt verktøy for å fange opp avvik eller forbedringsområder knyttet til reelle hendelser. Det er en utfordring at HRS ikke er i stand til å følge opp alle saker på en god nok måte på grunn av manglende operative støttefunksjoner. Det er også en utfordring at den omfattende databasen for erfaringsoverføring ikke utnyttes bedre i det

systematiske arbeide med å videreutvikle samvirket i redningstjenesten. Her ligger et betydelig potensial for å utvikle mer kunnskapsbasert praksis gjennom læring og forbedring av planverk/operative tiltak.

HRS ser at vi med fordel kunne samlet arbeidet med internkontrollen til færre systemer enn vi har i dag, og dette er et område vi ønsker å forbedre. Særlig ønsker vi å forbedre måten vi dokumenterer utviklingen av våre interne operative planverk. Som et kompensierende tiltak har HRS gått til anskaffelse av støtteverktøyet CIM. Dette vil bli implementert i løpet av 2020, og forventes å bli et godt verktøy for å dokumentere prosessen fra vi oppdager et forbedringsområde (gjennom øvelser eller reelle hendelser), hvordan dette behandles, og frem til en eventuell forbedring av planverk og rutiner.

Status i arbeidet med oppfølging av regelverket knyttet til personopplysningsloven

Rapportering på resultat

Arbeidet pågår, men fremdriften påvirkes av mangel på personell som kan jobbe med dette. HRS har inngått et samarbeid med Sør-Vest politidistrikt, og har stor nytte av det arbeidet de gjør for å følge opp dette regelverket.

Oppgave 10: Oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen

HRS skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen. Oppfølgingsplanen skal være tema i styringsdialogen og omtales i årsrapporten.

Rapportering på resultat

HRS har ingen oppfølgingssaker fra Riksrevisjonen.

Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

Inkluderingsdugnad

HRS skal i årsrapporten redegjøre for hvordan HRSs rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 % -målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden. Har HRS hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV`en rapporteres i årsrapporten. Har HRS færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte.

Rapportering på resultat

HRS har kun ansatt redningsledere i perioden. Her foreligger helt spesielle krav til kvalifikasjoner og operativ bakgrunn som ikke lar seg forene med intensjonene bak inkluderingsdugnaden.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige arbeidsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. HRS skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. HRS skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Rapportering på resultat

Ifm anskaffelsesprosesser innhentes skatte- og merverdiattest og HMS-egenerklæring. For de områdene det er relevant skal virksomheten også være registrert hos Arbeidstilsynet, for eksempel register for bemanningsforetak og renholdsregisteret.

Risikovurdering av tildelingsbrevet 2020

HRS vil ikke være i stand til å løse samtlige oppgaver gitt i tildelingsbrevet 2020 innenfor de økonomiske rammene som foreligger pr nå. Gitt de endelige forventede rammene, blant annet som følge av søknad om overføring av ubrukte midler fra 2019 og prosessen knyttet til RNB, vurderes risikoen for å ikke kunne løse de viktigste oppgavene innenfor budsjettrammen som lav, gitt dagens bemanning. Merk at HRS evne til å håndtere større og/eller komplekse hendelser (vårt primæroppdrag) er vurdert som et risikoområde, ref HRS Risikoanalyse 2020, samt beskrivelsen i kapittelet *Leders beretning*. Dette gir seg også utslag i forhold til arbeidsbelastningen på de ansatte siden omfanget av de tildelte oppgavene vurderes som for høyt i forhold til tilgjengelig arbeidskraft. Et risikoreduserende tiltak er å redusere aktivitetsnivået, men dette påvirker i sin tur kvaliteten på samvirket i redningstjenesten.

Problemstillingen knyttet til arbeidsbelastning utgjør en intern HMS-risiko som er alvorlig nok i seg selv. Risikoen som er forbundet med evnen til å ivareta primæroppdraget har naturligvis langt større konsekvenser.

Et varig risikoreduserende tiltak vil derfor være å styrke HRS organisasjon med operative støttefunksjoner.

Forutsetningen for å løse samtlige oppgaver i tildelingsbrevet er velfungerende operative IKT-systemer. På grunn av manglende personell med IKT-kompetanse er sikker drift av kommunikasjonsnettverk og IKT et risikoområde. Som et risikoreduserende tiltak planlegger HRS ansettelse av personell med IKT-kompetanse i løpet av 2020. Gjennom å justere gjeldende rammeavtaler med ekstern leverandør av IKT-driftstjenester, søker HRS å kunne gjøre dette innenfor gjeldende budsjettamme.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Overordnet sett ser Hovedredningssentralen på fremtiden med optimisme. Norge har fremdeles en velfungerende redningstjeneste, hvor prinsippene om samvirke, ansvar, integrering og koordinering står som grunnpilarer. Vi har fremdeles grunn til å tro at Hovedredningssentralen utgjør et sterkt merkenavn både nasjonalt og internasjonalt.

Kunngjøringen av ny organisasjonsplan på slutten av året, med virkning fra 1.1.2020 kom svært overraskende på Hovedredningssentralen. Selv om vi hadde forventet en grad av involvering i forkant av en slik prosess, er selve omorganiseringen en ønsket endring internt ved HRS. Det er vår vurdering at utnevningen av en administrerende direktør, med virksomhetsansvar for begge avdelingene i Bodø og på Sola, skaper et godt grunnlag for en videre utvikling av organisasjonen vår. Vi vurderer det også som et klokt grep å videreføre politimesternes rolle som ledere for redningsledelsene i nord og sør.

Fram til årsskiftet var HRS to separate virksomheter. Samtidig har HRS SN og HRS NN hatt et utstrakt samarbeid på en rekke områder. Den tekniske infrastrukturen ved de to sentralene er lik og sentralen kan ta over for hverandre umiddelbart ved behov. Planverk utvikles i fellesskap og arbeid med rekruttering, opplæring og godkjenning av personell skjer i samarbeid. Virksomhetene har i en årrekke hatt en felles styringsdialog med Justis- og beredskapsdepartementet og rapportert samlet. Det er tatt grep for å samkjøre de to redningsledelsene og de to sentralene har i høy grad samhandlet i det daglige i faglige spørsmål, fordeling av oppgaver og planlegging av aktivitet. Utad har HRS blitt oppfattet som en felles virksomhet med én identitet i møtet med resten av den norske redningstjenesten. Med dette som utgangspunkt anser HRS at en omlegging til nå å faktisk være samme virksomhet med en felles leder vil være uproblematisk. Trolig er det fortsatt områder der man kan harmonere praksis

mellom de to sentralene og der man kan finne arbeid som kan gjøres enklere og felles.

Hovedredningssentralen står likevel fortsatt overfor en rekke utfordringer i tiden fremover. Problemstillingen knyttet til generasjonsskiftet blant redningslederne er også beskrevet i årsrapporten for 2018, og arbeidet med å rekruttere og utdanne nye redningsledere er godt i gang. HRS Nord-Norge vil rekruttere to nye redningsleder kandidater i løpet av våren 2020. Ved HRS Sør-Norge, som nå har fire redningsleder kandidater under etatsutdanning, planlegges neste rekrutteringsrunde i 2022. For HRS Nord-Norge er behovet for å ansette nye redningsledere foreløpig vurdert til 2023, men de to avdelingene vil sørge for å samkjøre prosessene rundt rekruttering, ansettelse og utdanning.

Antall redningsledere vi jobber for å opprettholde er også innenfor dagens krav om minimum to redningsledere på vakt til enhver tid, et krav som har vært uforandret siden 1986. Ved HRS Nord-Norge utfordres tidvis kapasiteten med to på vakt, særlig under skreifisket som utgjør en høysesong for denne regionen. I Sør-Norge er det flere år siden vi vurderte minimumsbemanningen med 2 redningsledere på vakt som tilstrekkelig. Etter innføringen av Nødnett involveres i tillegg HRS i landsredningsaksjonene på en mer omfattende måte enn før. Dette som følge av riktig bruk av et kommunikasjonssystem som fremmer samhandlingen i redningstjenesten. Samtidig akselererer denne utviklingen behovet for å øke kravet til minimum antall redningsledere fra to til tre på vakt til enhver tid. På hvilken måte flaksen reddet oss under Viking Sky er godt beskrevet i DSBs evalueringsrapport. HRS er likevel bekymret for at det gledelige utfallet av hendelsen gjør at vi ikke får nødvendig fokus på dette problemet før neste alvorlige hendelse.

Fokuset på å sikre et minimum antall redningsledere påvirker både driften og budsjettet i svært stor grad. HRS setter pris på den gode dialogen som har vært med departementet på dette området de siste to år. Samtidig påvirker denne nødvendige prioriteringen de økonomiske rammene på en slik måte at det fremstår som svært vanskelig å oppnå fremgang på arbeidet med å tilføre organisasjonen vår arbeidskraft knyttet til operative støttefunksjoner. Dette påvirker også hverdagen i operasjonsrommet. I evalueringen etter hendelsen med cruiseskipet Viking Sky fremstår det etter vår vurdering som et paradoks at LRS Møre og Romsdal kritiseres for ikke å innkalle egen stab på et tidligere tidspunkt, mens det ikke påpekes at HRS i det store og hele mangler en slik stab. Selv om rapporten berører temaet til en viss grad, er ikke dette fremhevet så tydelig som vi kunne ønsket. Manglende stabs- og støttefunksjoner ved HRS bekymret oss sterkt.

Fokuset på digitalisering må fortsette fremover. HRS forventer at heldigitaliseringen av refusjonsbehandlingsprosessen får iverksatt en pilot i løpet av første kvartal 2020. Dette vil effektivisere dette arbeidet, og forhåpentligvis virke motivasjonsfremmende for de frivillige. HRS forventer også at prosjektet Ground Station vil utgjøre et paradigmeskifte for samhandling og kommunikasjon mellom HRS og AW-101. Denne typen digital kommunikasjon og informasjonsutveksling bør også utvikles for andre samvirkepartnere, noe GS legger til rette for. Systemet gir nemlig mulighet for å koble på andre samarbeidspartnere i hendelser. Imidlertid trenger man en overordnet styring på beslutningsstøtteverktøy/loggverktøy hos offentlige aktører som sikrer at disse kan samhandle digitalt.

HRS er også bekymret for at vi ikke vil være i stand til å fornye vårt operative støtteverktøy – som er fra 2000 – før det er for sent.

De første nye redningshelikoptrene AW-101, forventes i operativ bruk innen sommeren 2020. HRS ser frem til å få et redningshelikopter med bedre

kapasitet i dårlig vær og med nye systemer som kan gjøre det mulig å finne savnede personer raskere. Samtidig så regner HRS med at dette vil øke oppdragsmengden for redningshelikoptrene. I 2019 gjennomførte redningshelikoptrene 1979 oppdrag. 61 % av oppdragene var luftambulanse. Som redegjort for i Årsrapporten for 2018, forventer vi fortsatt at antall oppdrag vil øke som følge av implementeringen av de nye redningshelikoptrene. Det gjenstår fortsatt mye prosedyrearbeid som må være på plass før de nye redningshelikoptrene tas i bruk.

HRS er fortsatt bekymret for den manglende helikopterkapasiteten i Kystvakten, samt den reduserte tilgjengeligheten på Forsvarets Orionfly de neste årene i forbindelse med innfasing av P8. Dette har ført til redusert redningsberedskap i vårt redningsansvarsområde. Dette skjer samtidig som aktiviteten innen turisme, fiskeri og petroleumsvirksomhet årlig øker, som i sin tur øker risikoen for ulykker. HRS setter pris på beslutningen om å opprette den 7. redningshelikopterbasen i Tromsø.

VI. Årsregnskap

Årsregnskap Hovedredningssentralen Sør-Norge

Ledelseskommentarer årsregnskapet 2019

Formål

Hovedredningssentralene ble opprettet i 1970 og er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Vår primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor det norske søk- og redningsansvarsområdet, og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Hovedredningssentralene er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til Justis- og beredskapsdepartementet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Justis- og beredskapsdepartementet til Hovedredningssentralene i instruks om økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av Hovedredningssentralenes disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

Hovedredningssentralen Sør-Norge gjennomfører fortløpende internkontroll av økonomistyring, regnskap og budsjett gjennom daglig leders og administrasjonens bruk av tilgjengelig verktøy i Agresso og Contempus, ukentlige møter i administrasjonen, månedlige videokonferanser med felles ledergruppe bestående av ledelsen ved de to Hovedredningssentralene og ved tett dialog med departementet og DFØ.

Samlet regnskap for Hovedredningsentralen Sør-Norge pr 31. desember 2019 viser et forbruk på

kr 92 796 616,- Dette utgjør 99,21% av den totale bevilgningen for 2019, inkludert refusjoner og eksterne prosjektmidler. Dette innebærer et mindreforbruk på kr 735 384,-

Post 0455 01 Driftsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 64 595 623,- Forbruk, hensyntatt merinntekter utgjør 98,35 % av bevilgningen for 2019, eller et mindreforbruk på kr 1 030 215,- Hovedårsaken til mindreforbruket skyldes større inntekter gjennom refusjoner enn forventet. Mindreforbruket fra 2019 er søkt overført til 2020.

Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold

Posten viser et forbruk på kr 2 893 195,- Dette utgjør 96,44 % av bevilgningen for 2019, eller et mindreforbruk på kr 106 805,- I henhold til Bevilgningsreglementet §5 søkes også dette beløpet overført til 2020.

Post 0455 21 Redningsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 28 401 636,- Dette utgjør 101,43% av bevilgningen for 2019, eller et merforbruk på kr 401 636,- Dette er en hendelsesdrevet utgiftspost som det er umulig å forutse presist, og hvor erfaringstall fra tidligere år legges til grunn for bevilgningen. En vesentlig årsak til økningen på denne posten sammenlignet med 2018 var hendelsen med cruiseskipet Viking Sky. Som tidligere redegjort for genererte denne hendelsen direkte redningsutgifter på ca kr 4,7 millioner.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Hovedredningssentralen Sør-Norge. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen skal foreligge innen 1. mai 2020.

Sted, dato

Jon Halvorsen

Administrerende direktør (fungerende)

Hovedredningssentralen

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard

kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Årsregnskap Hovedredningssentralen Nord-Norge

Ledelseskommentarer årsregnskapet 2019

Formål

Hovedredningssentralene ble opprettet i 1970 og er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Vår primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor det norske søk- og redningsansvarsområdet, og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Hovedredningssentralene er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til Justis- og beredskapsdepartementet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Justis- og beredskapsdepartementet til Hovedredningssentralene i instruks om økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av Hovedredningssentralenes disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

Hovedredningssentralen Nord-Norge gjennomfører fortløpende internkontroll av økonomistyring, regnskap og budsjett gjennom daglig leders og administrasjonens bruk av tilgjengelig verktøy i Agresso og Contempus, månedlige videokonferanser med felles ledergruppe bestående av ledelsen ved de to Hovedredningssentralene, og ved tett dialog med departementet og DFØ. Samlet regnskap for Hovedredningssentralen Nord-Norge pr 31. desember 2019 viser et forbruk, inkludert refusjoner, på kr 58 899 515,-

Dette utgjør 96,76 % av den totale bevilgningen for 2019. Dette innebærer et mindreforbruk på kr 1 974 485,-

Post 0455 01 Driftsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 54 433 349,- Forbruk, hensyntatt merinntekter utgjør 95,71 % av bevilgningen for 2019, eller et mindreforbruk på kr 2 268 322,- Hovedårsaken til mindreforbruket skyldes større inntekter gjennom refusjoner enn forventet, særlig knyttet til eksternt finansierte prosjekter. Mindreforbruket fra 2019 er søkt overført til 2020.

Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold

Posten viser et forbruk på kr 1 716 851,- Dette utgjør 99,99 % av bevilgningen for 2019, eller et mindreforbruk på kr 149,-

Post 0455 21 Redningsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 6 495 986,- Dette utgjør 104,74% av bevilgningen for 2019, eller et merforbruk på kr 293 986,- Dette er en hendelsesdrevet utgiftspost som det er umulig å forutse presist, og hvor erfaringstall fra tidligere år legges til grunn for bevilgningen.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Hovedredningssentralen Nord-Norge. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen skal foreligge innen 1. mai 2020.

Sted, dato

Jon Halvorsen

Administrerende direktør (fungerende)

Hovedredningssentralen

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard

kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Vedlegg:

HRS Årsregnskap 2019 – samlet

HRS Nord-Norge Årsregnskap 2019

HRS Sør-Norge Årsregnskap 2019

HRS Nord-Norge fraværstatistikk

HRS Sør-Norge fraværstatistikk

HRS Risikoanalyse 2020